

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za socijalnu
politiku i mlade

KLASA:402-02/15-02/67
URBROJ:2170/1-10/2-15-3
Rijeka, 29. 6. 2015.

**PRIJEDLOG ZAKLJUČKA O IZMJENI ZAKLJUČKA O RASPOREDU
PRORAČUNSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU PROGRAMA
IZVANINSTITUCIJSKE SKRBI (POMOĆ U KUĆI)
U JLS S PODRUČJA GORSKOG KOTARA U 2015. GODINI**

Pročelnica
Dragica Marac
Dragica Marac, mag. psych.

Materijal izradio:
Vinko Štimac, dipl. iur.
Vinko Štimac

I. PRAVNA OSNOVA

Članak 16. stavak 1. Odluke o izvršavanju Proračuna Primorsko-goranske županije za 2015. godinu („Službene novine PGŽ“ broj 36/14) određuje da sredstva za rashode poslovanja proračunskih korisnika, te sredstva za aktivnosti i projekte koja se izvršavaju kao subvencije, pomoći i donacije (transferi ostalim korisnicima), raspoređuje Župan ukoliko krajnji korisnik nije utvrđen u Posebnom dijelu Proračuna, programima javnih potreba ili drugim aktom Županijske skupštine.

Članak 52. točka 23. Statuta Primorsko-goranske županije ("Službene novine" broj 23/09, 9/13 i 25/13 – pročišćeni tekst) određuje da Župan Primorsko-goranske županije donosi opće i pojedinačne akte, te zaključke sukladno zakonu i drugim propisima.

Članak 25. stavak 1. Poslovnika o radu Župana Primorsko-goranske županije („Službene novine PGŽ“ broj 23/14) određuje da Župan donosi opće akte kada je to propisano posebnim zakonom, pojedinačne akte kada rješava o pojedinim pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravih osoba, te zaključke.

II. OBRAZLOŽENJE

Zaključkom Župana Primorsko-goranske županije KLASA:022-04/15-01/7, URBROJ:2170/1-01-01/6-15-6 od 23. 2. 2015. godine raspoređena su sredstva Proračuna Županije za 2015. godinu u ukupnom iznosu d 200.000,00 kuna za provedbu programa pomoći u kući u jedinicama lokalne samouprave s područja Gorskog kotara. Navedenim sredstvima sufinancirani su programi pomoći u kući za starije osobe u sljedećim jedinicama lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: JLS): gradovi Delnice (75.000,00 kn), Vrbovsko (57.000,00 kn) i Čabar (38.000,00 kn), te općine Lokve (15.000,00 kn) i Skrad (15.000,00 kn).

Tijekom 2015. godine program se počeo provoditi u općinama Brod Moravice i Mrkopalj koje su pružanje usluga pomoći u kući povjerile licenciranom pružatelju usluge, sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi. Osim toga, započete su pripreme radnje za pružanje ove usluge u općinama Fužine i Ravna Gora, čime bi čitavo područje Gorskog kotara bilo „pokriveno“ ovim oblikom socijalne usluge.

Podsjećamo, ovaj program Županija je započela sufinancirati 2013. godine nakon što je prestalo financiranje na dotadašnji način od strane nadležnog ministarstva. Naime, ovaj program započeo je kao pilot projekt još 2004. godine u organizaciji tadašnjeg Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, a s ciljem širenja mreže izvaninstitucijskih usluga za starije osobe. Ministarstvo je u okviru tog projekta, a kasnije programa sklapalo ugovore s pojedinim JLS u Gorskom kotaru (Delnice, Čabar, Vrbovsko, Brod Moravice i Skrad), a iste su zapošljavale radnike na pružanju usluga pomoći u kući – tzv. gerontodomačice. Iako je u samoj provedbi programa bilo manjkavosti i određenih nelogičnosti (gerontodomačice su bile zaposlene u samim JLS koje nisu osnovane za obavljanje te djelatnosti, novčana sredstva doznačivana pojedinoj JLS često nisu bila u korelaciji sa brojem korisnika i realnim potrebama na terenu), ipak je program polučio dobre rezultate u vidu zadovoljstva krajnjih korisnika, pa je njih čak 97% konstatiralo da je program unaprijedio kvalitetu njihovog života.

Program je polučio značajne rezultate i u preveniranju institucionalizacije (smještaj u dom) koja se prirodno nameće kao posljednja mjera tj. usluga koja bi se trebala pružati starijim osobama koje više nisu, zbog fizičke nemoći, u mogućnosti boraviti u svom domu. Dakle, osim što se starijim osobama pruža konkretna pomoć,

ovim se programom „odgađa“ i njihovog smještaj u dom kao stacionarni oblik skrbi. Na taj način, dokle god je to moguće obzirom na njihovo zdravstvene stanje, starije osobe ostaju u svojim domovima, što se smatra prioritetnim načinom pružanja socijalnih usluga starijim osobama danas, a isto je u potpunoj korelaciji sa smjernicama Strategije razvoja sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011.-2016.. Interes korisnika za ovaj program je velik, posebno u onim područjima gdje je velik broj malih, prometno slabo povezanih i gotovo opustjelih naselja, s isključivo starim stanovništvom.

Valja napomenuti da je tijekom 2014. godine izvršena značajna transformacija ovoga programa, kao posljedica donošenja novog Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“ broj 157/13). Prvo, djelatnost pomoći u kući Zakonom je određena kao jedna od vrsta socijalnih usluga, a drugo određeno je da ovu djelatnost, kao i ostale socijalne usluge, mogu pružati isključivo licencirani pružatelji usluge. Pomoć u kući mogu, sukladno Zakonu, pružati različiti subjekti: centar za pomoć u kući (čl. 165.), udruga, trgovačko društvo, vjerska zajednica i dr. (čl. 169.), te fizička osoba (čl. 172.). Za pružanje ove socijalne usluge svi pružatelji moraju imati rješenje o udovoljavanju minimalnih uvjeta za rad, tzv. licenciju, koju izdaje nadležno upravno tijelo Županije. Dakle, JLS od početka 2014. godine više ne mogu biti pružatelj usluga, odnosno ne mogu zapošljavati gerontodomačice jer isto nije njihova djelatnost i funkcija. Donošenjem Zakona iz 2013. godine izmijenjen je i način financiranja ove djelatnosti, pa se sredstva iz Državnog proračuna dodjeljuju samo za one korisnike usluge koji to pravo mogu ostvariti temeljem rješenja nadležnog centra za socijalnu skrb. Iako je taj model socijalno pravedniji, rezultirao je znatno manjim dotacijama prema JLS, pa je daljnje pružanje usluge u dotadašnjem opsegu bilo dovedeno u pitanje. Iz tog razloga su same JLS, a od 2013. godine i Županija, odlučile sufinancirati program pomoći u kući za one korisnike koji ne mogu ostvariti pravo putem centra, a opet nemaju dovoljno sredstava da uslugu plate sami. Osim toga, Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade kao nadležno upravno tijelo Županije tijekom 2014. godine aktivno se uključio u postupak izdavanja licencije za pružanje usluga pomoći u kući, pa je sada gotovo čitavo područje Gorskog kotara „pokriveno“ licenciranim pružateljima ove usluge. Jedan dio korisnika prima ovu uslugu besplatno (temeljem rješenja centra), jedan dio pak besplatno iz sredstava koje osiguravaju JLS i Županija (prvenstveno samci sa minimalni mirovinama), a jedan manji dio uslugu plaća samostalno (imaju dovoljne prihode da sami podmire taj trošak).

Sufinanciranjem ovoga programa postiže se dvojak efekt: osim što se konkretno pomaže starijim osobama i prevenira njihov smještaj u domove kao krajnji oblik skrbi, potiče se i razvoj socijalnog poduzetništva na području Gorskog kotara jer licencirani pružatelji usluga zapošljavaju kao gerontodomačice isključivo žene iz lokalnih sredina.

Izmjenama Proračuna Županije za 2015. godine povećana su sredstva na poziciji Proračuna 43 04 22 „Potpora programima izvaninstitucijske skrbi u JLS“, između ostalog i zbog planiranog širenja usluge pomoći u kući u JLS sa područja Gorskog kotara. Trenutno je na ovoj poziciji osigurano ukupno 560.000,00 kn, od čega je 200.000,00 kn raspoređeno uvodno naznačenim zaključkom Župana.

Stoga Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade predlaže da se izmjenom navedenog zaključka Župana osiguraju sredstva za provedbu programa pomoći u kući i ostalim JLS koje nisu bile obuhvaćene zaključkom. Isto tako, da se i povećaju prvotno osigurana sredstva zbog nezavidne financijske situacije u kojoj su se našle goranske JLS zbog gubitka tzv. brdsko-planinskog statusa i tim u vezi osjetnog smanjenja lokalnih proračuna. Obzirom da i JLS sufinanciraju ovaj program, očekuje se da će im isto u novim okolnostima biti otežano, pa se predlaže povećanje prvotno utvrđenih iznosa kako bi se osigurao kontinuitet pružanja ove vrlo važne usluge za starije osobe.

Predlaže se dakle sljedeći raspored sredstava za 2015. godinu:

- Grad Delnice: 80.000,00 kn (do sada 75.000,00 kn, od čega je za nabavu vozila za službu pomoć u kući bilo 23.000,00 kn),
- Grad Vrbovsko: 65.000,00 kn (do sada 57.000,00 kn),
- Grad Čabar: 45.000,00 kn (do sada 38.000,00 kn),
- Općina Skrad: 25.000,00 kn (do sada 15.000,00 kn),
- Općina Lokve: 25.000,00 kn (do sada 15.000,00 kn),
- Općina Brod Moravice: 25.000,00 kn (do sada nije sufinancirana),
- Općina Mrkopalj: 25.000,00 kn (do sada nije sufinancirana),
- Općina Fužine: 10.000,00 kn (do sada nije sufinancirana , predviđena sredstva su inicijalna, za pokretanje usluge u ovoj općini),
- Općina Ravna Gora: 10.000,00 kn (do sada nije sufinancirana, predviđena sredstva su inicijalna, za pokretanje usluge u ovoj općini).

Sa JLS-ima će se sklopiti ugovori, odnosno dodaci postojećim govorima kojima će se urediti međusobni odnosi Županije i JLS u pogledu provedbe programa pomoći u kući.

III. IZNOS NOVČANIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU AKTA

Za provođenje ovoga akta sredstva u iznosu od 560.000,00 kn osigurana su u Proračunu Primorsko-goranske županije za 2015. godinu na poziciji 430422 „Potpora programima izvaninstitucijske skrbi u JLS“.

IV. PRIJEDLOG ZAKLJUČKA

Slijedom navedenog predlaže se Županu Primorsko-goranske županije da donese zaključak u tekstu kako slijedi:

Na temelju članka 16. stavka 1. Odluke o izvršavanju Proračuna Primorsko-goranske županije za 2015. godinu („Službene novine PGŽ“ broj 36/14), članka 52. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije („Službene novine PGŽ“ broj 23/09, 9/13 i 25/13 – pročišćeni tekst) i članka 25. stavka 1. Poslovnika o radu Župana Primorsko-goranske županije („Službene novine PGŽ“ broj 23/14), Župan Primorsko-goranske županije dana _____ 2015. godine donio je sljedeći

Z A K L J U Č A K

1. U zaključku Župana Primorsko-goranske županije KLASA:022-04/15-01/7, URBROJ:2170/1-01-01/6-15-6 od 23. 2. 2015. godine točka 2. mijenja se i glasi:

„Raspoređuju se novčana sredstva osigurana u Proračunu Primorsko-goranske županije za 2015. godinu, Razdjel 10 - Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade, pozicija 43 04 22 „Potpora programima izvaninstitucijske skrbi u JLS“ za provedbu programa pomoći u kući u jedinicama lokalne samouprave sa područja Gorskog kotara u 2015. godini, kako slijedi:

- Grad Delnice: 80.000,00 kn (od čega 23.000,00 kn za nabavu vozila za potrebe pružatelja usluge pomoći u kući),
- Grad Vrbovsko: 65.000,00 kn,
- Grad Čabar: 45.000,00 kn,
- Općina Skrad: 25.000,00 kn,

- Općina Lokve: 25.000,00 kn,
- Općina Brod Moravice: 25.000,00 kn,
- Općina Mrkopalj: 25.000,00 kn,
- Općina Fužine: 10.000,00 kn,
- Općina Ravna Gora: 10.000,00 kn.“.

2. Zadužuje se Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade da u roku od 15 dana od dana donošenja ovoga Zaključka s jedinicama lokalne samouprave iz točke 1. ovoga Zaključka sklopi ugovore, odnosno dodatke ugovorima o raspoređenim proračunskim sredstvima za provedbu programa pomoći u kući sukladno ovom Zaključku.